

АЗИ, НОМХОН ДАЛАЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН КОМИСС

**АЗИ, НОМХОН ДАЛАЙН ХУДАЛДААНЫ ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙН ОРОЛЦОГЧ УЛС
ХООРОНД ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫГ ЧӨЛӨӨЛӨХ ТУХАЙ
ЕРӨНХИЙ ХЭЛЭЛЦЭЭР**

АЗИ, НОМХОН ДАЛАЙН ХУДАЛДААНЫ ХЭЛЭЛЦЭЭР

АЗИ, НОМХОН ДАЛАЙН ХУДАЛДААНЫ ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙН ОРОЛЦОГЧ УЛС ХООРОНД ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫГ ЧӨЛӨӨЛӨХ ТУХАЙ ЕРӨНХИЙ ХЭЛЭЛЦЭЭР

(цаашид “энэхүү хэлэлцээр” гэх)

Бүгд Найрамдах Бангладеш Ард Улс, Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улс, Бүгд Найрамдах Энэтхэг Улс, Бүгд Найрамдах Ардчилсан Лаос Ард Улс, Бүгд Найрамдах Солонгос Улс болон Бүгд Найрамдах Ардчилсан Социалист Шри Ланка Улсын Засгийн газар, Ази, Номхон далайн худалдааны хэлэлцээр (АНДХХ)-ийн оролцогч улсууд (цаашид “Оролцогч улс” гэх);

АНДХХ-ийн хүрээнд хамтын зүтгэлээр худалдаа, хөрөнгө оруулалтын урсгалыг идэвхжүүлж, худалдааг чөлөөлөх замаар Оролцогч бүх улсын эдийн засгийн өсөлт, хөгжлийг тогтворжуулахын чухлыг **НОТОЛЖ**;

Хөрөнгө оруулалт нь эдийн засаг, аж үйлдвэр, дэд бүтэц болон технологийн хөгжлийн тогтмол өсөлтийг тэтгэх санхүүгийн болон мэдлэгийн чухал эх үүсвэр гэдгийг **ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРЧ**;

Оролцогч улсад оруулах хөрөнгө оруулалтын хэмжээг нэмэгдүүлэх, тогтвортой хэмжээнд барих арга хэмжээ авах шаардлагатай байгааг **НОТОЛЖ**;

Энэтхэг Улсын Гао хотноо 2007 оны 10 дугаар сарын 26-ны өдөр болсон Сайд нарын зөвлөлийн хоёр дахь удаагийн чуулга уулзалтын үеэр баталсан АНДХХ-ийн сайд нарын тунхаглалаар яриа хэлэлцээг тарифын бус арга хэмжээ, худалдааг хөнгөвчлөх, үйлчилгээ болон хөрөнгө оруулалт зэрэг салбараар өргөжүүлэх аргачлалыг даруй батлах чиглэлийг Байнгын хороонд өгснийг **САНАЖ**;

Илүү чөлөөтэй, ил тод хөрөнгө оруулалтын орчин бий болгох замаар Оролцогч улсын байр суурийг хөрөнгө оруулалт хүлээн авах, өрсөлдөх чадвар бүхий улсын хувиар илүү бэхжүүлэхээр **ШИЙДЭЖ**;

Оролцогч улсууд худалдааг чөлөөлөхөд дөхөм болох хилийн болон хилийн бус арга хэмжээтэй холбоотой хамтын ажиллагааны бусад салбарыг эрэлхийлнэ гэж заасан АНДХХ-ийн 11 дүгээр зүйл, хэлэлцээрт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай АНДХХ-ийн 26 дугаар зүйлийг тус тус **ҮНДЭСЛЭН**;

Дараах зүйлийг хэлэлцэн тохиролцов:

1 дүгээр зүйл Тодорхойлолт

Энэхүү хэлэлцээрийн хүрээнд:

1. “АНДХХ-ийн хөрөнгө оруулагч” гэж:

- (a) Оролцогч улсын холбогдох хуулийн дагуу тухайн улсын иргэншилтэй хувь хүн; эсхүл
- (b) Оролцогч улсын холбогдох хуулийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан, эсхүл бусад хэлбэрээр зохион байгуулагдсан, ашгийн болон бусад төрлийн

хувийн болон төрийн өмчит, корпорац, итгэлцэл дээр суурилсан нэгж, нөхөрлөл, хамтарсан үйлдвэр, ганц хүний өмчлөл бүхий хуулийн этгээд, эсхүл хоршоо зэрэг хуулийн этгээд;

(с) Оролцогч улсын холбогдох хуулийн дагуу байгуулагдсан, эсхүл бусад хэлбэрээр зохион байгуулагдсан, ашгийн болон бусад төрлийн корпорац, итгэлцэл дээр суурилсан нэгж, нөхөрлөл, хамтарсан үйлдвэр, ганц хүний өмчлөл бүхий хуулийн этгээд, эсхүл хоршоо зэрэг дээрх (а) - (b) хэсэгт заасан хувь хүн, хуулийн этгээдийн шууд болон шууд бус өмчлөл, эсхүл удирдлагад байдаг хуулийн этгээдийг хэлнэ.

2(а). “Хөрөнгө оруулалт” гэж АНДХХ-ийн хөрөнгө оруулагчийн Оролцогч улсын хуулийн дагуу тухайн улсын нутаг дэвсгэрт оруулсан, эсхүл олж авсан бүх төрлийн хөрөнгийг ойлгох бөгөөд, дор дурдсан хөрөнгөөр хязгаарлагдахгүй:

- (i) хөдлөх ба үл хөдлөх эд хөрөнгө болон үл хөдлөх эд хөрөнгийн ипотекийн зээл, барьцааны эрх, зээлийн барьцаа;
- (ii) хувьцаа, үнэт цаас, баталгаагүй бонд болон компанид оролцох адил хэлбэр;
- (iii) бонд, зээл, зээлийн бусад хэрэгсэл;
- (iv) санхүүгийн үнэ цэнэ бүхий гэрээний дагуух аливаа үйл ажиллагаа, эсхүл мөнгөний эрх;
- (v) хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй талын хууль тогтоомжоор хамгаалагдсан оюуны өмчийн эрх, гүүдвил, техникийн үйл ажиллагаа болон ноу-хау;
- (vi) хууль болон гэрээний дагуух концессын эрх, түүний дотор газрын тос болон бусад эрдэс баялаг, бусад байгалийн нөөцийн хайгуул, олборлолт, ашиглалтын концесс;

(b) 1 дүгээр хэсгийн зорилгоор, хөрөнгө оруулалт хийсэн мөнгөн орлогыг хөрөнгө оруулалтад тооцох бөгөөд, хөрөнгө оруулалт хэлбэрээр хийсэн эд хөрөнгийн хэлбэр өөрчлөгдсөн, түүгээр дахин хөрөнгө оруулсан бол тэдгээрийг хөрөнгө оруулалт гэж тооцно.

3. “Орлого” гэж хөрөнгө оруулалтын үр дүнд олсон мөнгөн болон мөнгөн бус дүн, нэн ялангуяа ашиг, хөрөнгийн өсөлтөөс олсон ашиг, ногдол ашиг, роялти, эсхүл оюуны өмчийн эрхтэй холбогдох төлбөр болон бусад бүх төрлийн хураамжийг хэлнэ.

4. “Нарийн бичгийн дарга нарын газар” гэж Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ази, Номхон далайн эдийн засаг, нийгмийн комисс (АНДЭЗНК)-ын нарийн бичгийн дарга нарын газрыг хэлнэ.

2 дугаар зүйл Зорилго

Энэхүү хэлэлцээр нь дараах зорилготой:

- (a) Оролцогч улсад оруулах хөрөнгө оруулалтын урсгалыг дорвитой нэмэгдүүлэх;
- (b) Оролцогч улсыг хөрөнгө оруулалт татах таатай орчин болоход нь хамтран дэмжлэг үзүүлэх;
- (c) Оролцогч улсын эдийн засгийн салбарын өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэх, бэхжүүлэх;
- (d) Оролцогч улсын хөрөнгө оруулалтын урсгалыг сааруулж, хөрөнгө оруулалтын төслийн үйл ажиллагаанд саад учруулж болохуйц хөрөнгө оруулалтын хууль тогтоомж, нөхцөл байдлыг арилгах, эсхүл үе шаттайгаар бууруулах;
- (e) Оролцогч бүх улс хооронд хөрөнгө оруулалтын уялдуулсан дэглэм бий болгох зорилгоор тууштай хичээн ажиллах;
- (f) Оролцогч улс хооронд технологийн дамжуулалт, хөрөнгө оруулалтын чөлөөтэй урсгалыг дэмжих.

3 дугаар зүйл **Хөтөлбөр, үйл ажиллагааны төлөвлөгөө**

1. Энэхүү хэлэлцээрийн дагуу хүлээсэн үүргийн биелэлтийг хангах хүрээнд, Оролцогч улс дор дурдсан хөтөлбөрийг тогтоосон хугацааны дотор хамтран хөгжүүлж, хэрэгжүүлэх зорилгоор яриа хэлэлцээг Байнгын хорооноос тогтоосон товоос хэтрүүлэхгүйгээр эхлүүлнэ.

- (a) Хуваарь I- т заасан хамтын ажиллагааны болон хөнгөвчлөх хөтөлбөр;
- (b) Хуваарь II - т заасан идэвхжүүлэх болон мэдлэг олгох хөтөлбөр;
- (c) Хуваарь III - т заасан чөлөөлөх хөтөлбөр; болон
- (d) Хуваарь IV - т заасан хамгаалалтын хөтөлбөр.

2. Оролцогч улс төсөл хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг Нарийн бичгийн дарга нарын газраар дамжуулан Байнгын хорооноос товлосон хугацаанд хүргүүлнэ.

3. Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг энэхүү хэлэлцээрийн зорилгод нийцэж буй эсэхийг Байнгын хороогоор хэлэлцүүлсний дараа, Сайд нарын зөвлөлөөр хоёр жил тутамд хянуулна.

4 дүгээр зүйл Ил тод байдал

1. Оролцогч улс энэхүү хэлэлцээрийн үйл ажиллагаанд хамаарах, эсхүл нөлөөлөх бүх хууль тогтоомж, журам, нийтээр дагаж мөрдөх захиргааны шийдвэрийг Нарийн бичгийн дарга нарын газраар дамжуулан Байнгын хороонд хүргүүлнэ. Оролцогч улсын нэгдэн орсон хөрөнгө оруулалтад хамаарах, эсхүл нөлөөлөх олон улсын гэрээнд энэ хэсэг мөн адил үйлчилнэ.

2. Оролцогч улс энэхүү хэлэлцээрийн дагуу өгсөн үүрэг амлалтад нь, эсхүл хөрөнгө оруулалтад нөлөөлөх энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан баримт бичигт нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан, эсхүл шинээр баталсан тохиолдолд Байнгын хороонд Нарийн бичгийн дарга нарын газраар дамжуулан нэн даруй, дор хаяж жил бүр мэдэгдэнэ.

3. Энэхүү хэлэлцээрийн аль ч заалт нууцын зэрэглэлтэй мэдээллийг гаргаж өгөх, ил болгосноор хууль сахиулах үйл ажиллагаанд саад учруулах, эсхүл олон нийтийн эрх ашигтай зөрчилдөх, эсхүл олон нийтийн болон хувийн аж ахуйн нэгжийн хууль ёсны худалдааны ашиг сонирхлыг хөндхүйц мэдээллийг ил болгохыг Оролцогч улсаас шаардахгүй.

5 дугаар зүйл Үл хамаарах ерөнхий нөхцөл

Адил нөхцөл давамгайлж буй Оролцогч улс хооронд үзэмжээрээ эсхүл шударга бусаар ялгаварлан хандахгүй байх, эсхүл хөрөнгө оруулалтад далд байдлаар хязгаарлалт хийхгүй байх шаардлагыг хангасан дараах арга хэмжээг баталж, хэрэгжүүлэхэд саад болох байдлаар энэхүү хэлэлцээрийг тайлбарлахгүй:

1. үндэсний аюулгүй байдал, олон нийтийн ёс суртахуун, нийтийн дэг журмыг сахин хамгаалах¹, хүн, амьтан, ургамлын амьдрал, эрүүл мэнд, урлаг, түүх, археологийн үнэт зүйлийг хамгаалах зорилгоор авах шаардлагатай гэж үзсэн аливаа арга хэмжээ;
2. Оролцогч улсын хөрөнгө оруулагч, эсхүл хөрөнгө оруулалтад шууд татварыг тэгш, үр ашигтай ногдуулах, эсхүл хураах зорилго бүхий аливаа арга хэмжээ;
3. Энэхүү хэлэлцээрийн заалттай үл нийцэх хууль тогтоомжийн нийцлийг хангахад шаардлагатай дор дурдсантай холбогдуулан авсан арга хэмжээ;
  - (a) Хуурах, залилан мэхлэх явдлаас урьдчилан сэргийлэх;
  - (b) Хувь хүний мэдээллийг боловсруулах, тараах үйл ажиллагаанд хувь хүний нууцыг хамгаалах, хувь хүний бүртгэл, хувийн хэргийг хамгаалах;
  - (c) Аюулгүй байдал зэрэг.

---

¹ Нийтийн дэг журмыг хангах зорилгоор авсан үл хамаарах нөхцөл нь зөвхөн нийгмийн аль нэг суурь эрх ашигт бодитой бөгөөд ноцтой аюул хангалттай хэмжээнд тулгарсан тохиолдолд хөндөгдөнө.

6 дугаар зүйл

Дотоод үйл ажиллагааны журам

1. Сайд нарын зөвлөл энэхүү хэлэлцээрийн хэрэгжилтийг хоёр жил тутамд хянана. Энэ зорилгоор, Сайд нарын зөвлөл нь Оролцогч улс бүрийн Засгийн газрын тэргүүнээс эрх олгосны дагуу энэхүү хэлэлцээрийг хянах сайд нараас бүрдэнэ.

2. Байнгын хороо нь энэхүү хэлэлцээрийн хэрэгжилтийг хянан, удирдан зохион байгуулах бөгөөд гаргасан зөвлөмжөө Сайд нарын зөвлөлд хянуулахаар хүргүүлнэ.

3. 2 дугаар хэсгийг хэрэгжүүлэх зорилгоор, Байнгын хороо нь Оролцогч улсын холбогдох засгийн газрын ахлах ажилтнаас бүрдсэн Хөрөнгө оруулалтын ажлын хэсгийг байгуулна.

4. Хөрөнгө оруулалтын ажлын хэсэг нь жилд хоёроос доошгүй удаа хуралдах бөгөөд ажлаа Байнгын хороогоор дамжуулан Сайд нарын зөвлөлд тайлагнана.

5. АНДЭЗНК-ын нарийн бичгийн дарга нарын газар нь Хөрөнгө оруулалтын ажлын хэсгийн нарийн бичгийн дарга нарын газар байна.

7 дугаар зүйл

Оролцогч улс хоорондын маргааныг шийдвэрлэх

1. Энэхүү хэлэлцээрийн зорилгоор энэхүү хэлэлцээрийн салшгүй хэсэг байх маргаан шийдвэрлэх тусгай механизм байгуулж болно.

2. Энэхүү хэлэлцээрийг тайлбарлах, эсхүл хэрэглэх асуудлаар Оролцогч улс хооронд үүссэн аливаа маргаантай холбогдуулан энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан маргаан шийдвэрлэх тусгай механизмыг байгуулаагүй тохиолдолд, АНДХХ-ийн 20 болон 21 дүгээр зүйлийг *mutatis mutandis* (зохих өөрчлөлттэйгөөр) зарчмын дагуу хэрэглэнэ.

8 дугаар зүйл

Тусгайлан анхаарах

1. Энэхүү хэлэлцээрийн дагуу гаргаж өгөх бүх хуваарь, үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг хүргүүлэх, хэрэгжүүлэх асуудлаар нэн буурай хөгжилтэй Оролцогч улсад уян хатан хандана. Оролцогч улс өөрийн хуваарь болон үйл ажиллагааны төлөвлөгөөгөөрөө эдгээр улсад зориулан тусгай хөнгөлөлт олгоно.

2. Оролцогч бусад улстай хөрөнгө оруулалтын харилцаагаа өргөжүүлэхэд чиглэсэн техникийн туслалцаа авах, хамтын ажиллагааны тохиролцоо хийх тухай нэн буурай хөгжилтэй Оролцогч улсаас гаргасан хүсэлтийг Оролцогч улс тусгайлан анхаарна.

3. Энэ зүйлийн 1 дүгээр хэсгийн дагуу Шри-Ланка Улсыг мөн адил тусгайлан анхаарна.

9 дүгээр зүйл Нэмэлт, өөрчлөлт оруулах

Энэхүү хэлэлцээр, түүний, хуваарь, үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд Оролцогч бүх улсын зөвшөөрлийн дагуу нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болох бөгөөд энэхүү нэмэлт, өөрчлөлт нь Оролцогч бүх улс хүлээн зөвшөөрснөөр хүчин төгөлдөр болно.

10 дугаар зүйл Нэмэлт хэлэлцээр болон тохиролцоо

Энэхүү хэлэлцээрийн дагуу бий болсон хуваарь, үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, хавсралт болон бусад тохиролцоо, эсхүл хэлэлцээр нь энэхүү хэлэлцээрийн салшгүй хэсэг байна.

11 дүгээр зүйл Харилцах этгээд

1. Хэлэлцээрийн хэрэгжилт, үйл ажиллагаатай холбогдох мэдээллийг солилцох зэрэг энэхүү хэлэлцээрийн үйлчлэх хүрээнд хамаарах аливаа асуудлаар Оролцогч улс хооронд харилцах үйл ажиллагааг хөнгөвчлөх зорилгоор харилцах этгээдийг томилно.

2. Хүсэлтийг хүлээн авч буй Оролцогч талын харилцах этгээд нь Оролцогч аль нэг талын хүсэлтийн дагуу тухайн асуудлыг хариуцсан байгууллага, эсхүл албан тушаалтныг тогтоон хүсэлт гаргасан Оролцогч талтай харилцах үйл ажиллагааг хөнгөвчлөхөд дэмжлэг үзүүлнэ.

12 дугаар зүйл Төгсгөлийн заалт

1. Энэхүү хэлэлцээр нь АНДХХ-ийн Үйлчилгээний худалдааг идэвхжүүлэх, чөлөөлөх тухай ерөнхий хэлэлцээртэй зөрчилдөх тохиолдолд Дэлхий худалдааны байгууллагын Үйлчилгээний худалдааны ерөнхий хэлэлцээрийн 1 дүгээр зүйлийн 2(с)-д тодорхойлсон үйлчилгээний худалдааг чөлөөлөх асуудалд АНДХХ-ийн Үйлчилгээний худалдааг идэвхжүүлэх, чөлөөлөх тухай ерөнхий хэлэлцээрийн холбогдох зохицуулалтыг, энэхүү хэлэлцээрийн Хуваарь IV-т заасны дагуу тогтоох хөрөнгө оруулалтыг хамгаалах арга хэмжээнд холбогдох асуудалд энэ хэлэлцээрийн холбогдох зохицуулалтыг тус тус хэрэглэнэ.

2. Энэхүү хэлэлцээр нь хэлэлцээрт гарын үсэг зурсан бүх Засгийн газар хэлэлцээрийг соёрхон баталсан, эсхүл хүлээн зөвшөөрсөн батламж жуух бичгээ АНДЭЗНК-ын Гүйцэтгэх нарийн бичгийн дарга нарын газарт хадгалуулснаар хүчин төгөлдөр болно. АНДЭЗНК-ын Гүйцэтгэх нарийн бичгийн дарга нарын газар батламж жуух бичгийн баталгаат хуулбарыг Оролцогч улс бүрд нэн даруй хүргүүлнэ. Хэлэлцээрт гарын үсэг зурсан Засгийн газар энэхүү хэлэлцээрт гарын үсэг зурсан өдрөөс хойш зургаан сарын дотор соёрхон баталсан, эсхүл хүлээн зөвшөөрсөн батламж жуух бичгээ хадгалуулна.

3. АНДХХ-ийн 11 болон 26 дугаар зүйлийн дагуу, энэхүү хэлэлцээр нь АНДХХ-ийн Хавсралт III-C хэсэг болох бөгөөд хэлэлцээрийн салшгүй хэсэг байна.

ДЭЭРХИЙГ НОТОЛЖ, гарын үсэг зурсан улсын дор дурдсан бүрэн эрхт төлөөлөгчид тус тусын Засгийн газраа төлөөлж энэхүү хэлэлцээрт гарын үсэг зурав. Хэлэлцээрийг хоёр мянга есөн оны арван хоёрдугаар сарын арван тавны өдөр Сүүл хотноо англи хэлээр нэг хувь үйлдэв.

БҮГД НАЙРАМДАХ БАНГЛАДЕШ АРД УЛСЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

(гарын үсэг)

ХУДАЛДААНЫ САЙД МУХАМЕД ФАРУК ХАН

БҮГД НАЙРАМДАХ ХЯТАД АРД УЛСЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

(гарын үсэг)

ХУДАЛДААНЫ ДЭД САЙД И ШАУЖУН

БҮГД НАЙРАМДАХ ЭНЭТХЭГ УЛСЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

(гарын үсэг)

ХУДАЛДАА, АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЙД ЖОТИРАДИТЯА М.СКИНДИА

БҮГД НАЙРАМДАХ АРДЧИЛСАН ЛАОС АРД УЛСЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

(гарын үсэг)

АЖ ҮЙЛДВЭР, ХУДАЛДААНЫ САЙД НАМ ВИЯКЭТ

БҮГД НАЙРАМДАХ СОЛОНГОС УЛСЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

(гарын үсэг)

САНХҮҮ, СТРАТЕГИЙН НЭГДҮГЭЭР ДЭД САЙД ХУР КЮН ВҮҮК

БҮГД НАЙРАМДАХ АРДЧИЛСАН СОЦИАЛИСТ ШРИ-ЛАНКА УЛСЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

(гарын үсэг)

ЭКСПОРТЫН ХӨГЖИЛ, ОЛОН УЛСЫН ХУДАЛДААНЫ ЯАМНЫ НАРИЙН БИЧГИЙН
ДАРГА СИРИСЕНА ЛИЯАНАГАМА

ХУВААРЬ I

ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ БОЛОН ХӨНГӨВЧЛӨХ ХӨТӨЛБӨР

Оролцогч улс шаардлагатай тохиолдолд Нарийн бичгийн дарга нарын газартай хамтран Хамтын ажиллагааны болон хөнгөвчлөх хөтөлбөрийн талаар дор дурдсан санаачилгыг гаргана:

1. Бие даан:

- (a) Оролцогч улсын хөрөнгө оруулалтын дүрэм, журам, бодлогын талаарх мэдээллийг тогтмол хэвлэн нийтэлж, олон нийтэд хүртээмжтэй байлгах замаар ил тод байдлыг сайжруулах;
- (b) хөрөнгө оруулалтын төсөл хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, зөвшөөрөл өгөх, өргөдөл шийдвэрлэх ажиллагааг бүх шатанд хялбаршуулах, шуурхай болгох;
- (c) Оролцогч улс хоорондын давхар татвараас зайлсхийх тухай хоёр талт хэлэлцээрийн тоог нэмэгдүүлэх.

2. Хамтран:

- (a) АНДХХ-ийг дэмжиж буй аж үйлдвэр болон АНДХХ-ийн технологи нийлүүлэгчийн мэдээллийн санг бий болгох;
- (b) АНДХХ-ийн хөрөнгө оруулалтын боломж, хөрөнгө оруулалтын урсгалын талаарх мэдээллийг нэмэгдүүлэх мэдээллийн санг бий болгох;
- (c) АНДХХ-ийн гадна болон дотор тулгарч буй хөрөнгө оруулалтын саад бэрхшээлийг тодорхойлох зорилгоор АНДХХ-ийн бизнесийн байгууллага болон олон улсын бусад байгууллага хоорондын яриа хэлэлцээг тогтмолжуулах замаар төр, хувийн хэвшил хоорондын харилцааг дэмжих;
- (d) хүний нөөц, дэд бүтэц, аж үйлдвэр, жижиг, дунд аж ахуйн нэгжийг дэмжих, мэдээллийн технологи, аж үйлдвэрийн технологи, судалгаа болон хөгжүүлэлт зэргээр техникийн хамтын ажиллагааны чиглэлийг тодорхойлох, техникийн хамтын ажиллагаанд оролцдог бусад олон улсын байгууллагатай хамтран АНДХХ-ийн хүрээнд хамтран ажиллах;
- (e) АНДХХ-ийн Давхар татвараас зайлсхийх тухай хэлэлцээр байгуулах боломжийг судлах.

ХУВААРЬ II

ИДЭВХЖҮҮЛЭХ БОЛОН МЭДЛЭГ ОЛГОХ ХӨТӨЛБӨР

Оролцогч улс, шаардлагатай тохиолдолд Нарийн бичгийн дарга нарын газартай хамтран Идэвхжүүлэх болон Мэдлэг олгох хөтөлбөрийн талаар дараах арга хэмжээг авна:

1. Семинар, үзэсгэлэн, яармаг, хөрөнгө оруулалтын форум зэрэг хөрөнгө оруулалтыг идэвхжүүлэх хамтарсан арга хэмжээг зохион байгуулах;
2. Хөрөнгө оруулалтыг идэвхжүүлэх асуудлаар Оролцогч улсын хөрөнгө оруулалтын байгууллага хоорондын зөвлөгөөнийг тогтмол явуулах;
3. Оролцогч улсын хөрөнгө оруулалтын байгууллагын ажилтнуудад зориулан хөрөнгө оруулалттай холбогдох сургалт зохион байгуулах;
4. Оролцогч улс нь Оролцогч бусад улсаас хөрөнгө оруулалт хийхийг уриалж буй салбарын жагсаалтаа солилцож, идэвхжүүлэх арга хэмжээг санаачлах;
5. Оролцогч улсын хөрөнгө оруулалтын байгууллага болон худалдаа аж үйлдвэрийн дээд танхимын зүгээс Оролцогч бусад улсын идэвхжүүлэх хүч чармайлтыг дэмжих боломжит арга замыг судлах;
6. Идэвхжүүлэх үйл ажиллагааг хөнгөвчлөх зорилгоор Хөрөнгө оруулалтыг идэвхжүүлэх хамтарсан хороог байгуулах.

ХУВААРЬ III ЧӨЛӨӨЛӨХ ХӨТӨЛБӨР

Чөлөөлөх хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үүднээс, Оролцогч улсууд АНДХХ-ийн Оролцогч улс хооронд хөрөнгө оруулалтыг илүү чөлөөтэй болгохыг дэмжих зорилгоор хөрөнгө оруулалтын дэглэмээ үе шаттайгаар сайжруулах яриа хэлэлцээ хийхээр тохиролцов.

ХУВААРЬ IV ХАМГААЛАЛТЫН ХӨТӨЛБӨР

Хамгаалалтын хөтөлбөрийн хүрээнд Оролцогч улс:

1. Хамгаалалтын хөтөлбөрийн хүрээнд, Оролцогч улс АНДХХ-ийн Хөрөнгө оруулалтыг дэмжих, хамгаалах тухай хэлэлцээрийг боловсруулж, байгуулна. Тэрхүү хэлэлцээрт дор хаяж дараах асуудлыг тусгана:

- (a) АНДХХ-ийн хөрөнгө оруулагч нарт хөрөнгө оруулалт хийгдсэний дараа үйлчлэх үндэсний нөхцөл, нэн тааламжтай үндэсний нөхцөл;
- (b) АНДХХ-ийн хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалт хүлээн авагч улсын хууль тогтоомжийн дагуу хийсэн хөрөнгө оруулалтыг бүрэн хамгаалж, аюулгүй байдлыг нь хангах, ийм хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаа явуулах, удирдан зохион байгуулах, ашиглах, өргөжүүлэх, захиран зарцуулах эсхүл татан буулгахад сөргөөр нөлөөлөх үндэслэлгүй, эсхүл ялгаварлан гадуурхсан арга хэмжээний эсрэг хамгаалалт;
- (c) Нийтийн зорилгоор, эсхүл нийтээр ашиглах, эсхүл нийтийн ашиг сонирхлын төлөө, зохих журмыг баримтлан үл ялгаварлах зарчмын дагуу зохих ёсны, саадгүй, бодитой нөхөн төлбөр олгохоос бусад тохиолдолд албадан хураах, төрийн өмчид авахаас хамгаалах;
- (d) АНДХХ-ийн хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалтын үр дүнд олсон хөрөнгө, цэвэр ашиг, ногдол ашиг, роялти, техникийн туслалцаа, техникийн төлбөр, хүү болон бусад орлого, түүний дотор төлбөрийн тэнцлийг хамгаалах арга хэмжээ;
- (e) Хөрөнгө оруулалттай холбоотойгоор Оролцогч улс хооронд, эсхүл Оролцогч аль нэг улс болон Оролцогч өөр нэг улсын хөрөнгө оруулагч хооронд үүссэн хөрөнгө оруулалтын маргааныг шийдвэрлэх журам;
- (f) Үйл ажиллагааны шалгуур тогтоож, хэрэгжүүлэх.

2. Дор хаяж, Дэлхийн худалдааны байгууллагын Худалдаанд хамаарах оюуны өмчийн тухай хэлэлцээрийн зарчим, дүрмийн дагуу оюуны өмчийн эрхийн зарчмыг хамгаалах, хүлээн зөвшөөрөх.